

Frift var kun sat for Regjeringens Bemyndigelse til at afflutte en Overenskomst med Kjøbenhavns Commune uden Rigsdagens Samtykke; men naar Regjeringen ikke selv nærrede Frygt for, at Rigsdagen skulde være villig til at indrømme Communen saa gunstige Betingelser, som Regjeringen var tilbøielig til, kan der ikke sees nogen Beveeggrund for Regjeringen til at fremskynde en Afgjørelse indbefor den nævnte Tidsfrist. Dertilmod turde det have vist sig gavnligt ligeoverfor Communen, om Regjeringen havde vist, at den paa Statens Vegne ikke havde nogen Betænkelse ved at lade Tidsfristen udløbe og derved gjøre Rigsdagens Stådsfæstelse fornøden. Deri, at der fra Regjeringens Side er næret Betænkelse herved, ligger vistnok en af Aarsagerne til, at Handelen er bleven saa ufordeelig for Staten, som Mindretallet maa ansee den for at være.

Udvalgets Fleertal (Bille, Dinesen, G. Hansen, Corn. Petersen og Steenstrup) kan ikke tiltræde denne Kritik af den mellem Staten og Communen sluttede Overenskomst eller de forffjellige Beregninger over, hvad Kjøbesummen kunde og burde have været. Det er en meget omfattende og betydelig Handel, som er affluttet; og en, ved hvilken der efter Sagens Natur alene kunde have et Skøn over flere af de Factorer, der bestemme Verdien; man kjendte Arealen, man kunde gjøre Overflag over Jordarbejdet, man kunde beregne Udgifter til Brolægning, Gloaker osv., men man var ude af Stand til paa en ligesaa sikker Måde at vurdere Fremtidens Trang til disse Byggegrunde, den tilkommende Pris for samme, det Tidsrum, som maatte medgaae til Bebyggelsen osv., og alle Slutninger herom blive usikre. Man maa derfor ved sin Bedømmelse af det Skete ikke overse den Risiko, som falder paa Kjøberen. Derfor alle Momenter blive ubetinget gunstige for Kjøbenhavns Commune, vil denne vistnok have sluttet en fordeelig Handel, men man er ikke berettiget til alene at forudsætte gunstige Chancer. Intet borger for, at Staden Kjøbenhavn vil udvikle sig i den næste halve Hundredaar ligesaa stærkt som i det foregaaende; mangfoldige Eventualiteter kunne gribe forstyrrende ind i Hovedstadens Udvalgenes Betænkninger. Ordentl. Saml. 1869—70.

Et, Handels- og Pengekriser, Epidemier, fjendtlige Overfald osv. kunne for længere Tid standse dens Fremgang, og Communen har uomtvistelig ved Handelen paataget sig en Risiko, som ikke bør oversees ved dens Bedømmelse. Fleertallet maa ansee det for ganske vilkaarligt at henvise to Trediedele af Befolkningstilvæerten til Terrainet mellem Boldene og Søerne, navnlig efterat Bebyggelsen allerede har fundet Vel til fjernere Districter, og det kan derfor ikke tiltræde den Paastand, at 50 Aar havde været et rigtigere Tidsrum at lægge til Grund for Demarcationsterrainets fuldstændige Bebyggelse end 70 Aar, om det end villig maa erkjendes, at ogsaa dette Tal beror paa et Skøn. Rentefoden i den næste Generation lader sig vistnok ligesaa lidet forudsæe med nogen Sikkerhed; hvilken Sats der end var lagt til Grund, vilde Indvendinger kunne gjøres imod den. De til Afgang regnede Beløb for Arealernes Forberedelse til Bebyggelse kunne selvfølgelig opgjøres forffjellig; at Sælgeren selv betegner dem som „meget rundelge“, er ikke noget Bevis for, at de overskride en passende Størrelse. Men hvad Fleertallet under alle Omstændigheder maa fastholde, er, at Overenskomsten bør betragtes og bedømmes som en Heelhed. Under de udførlige Forhandlinger mellem begge Parters Befuldmægtigede har der naturligvis været gjort Indrømmelser fra begge Sider, ellers havde man ikke kunnet mødes i et Resultat, og at tage bort den ene eller den anden af disse Indrømmelser vilde have været det Samme som at bringe Handelen til at strande. Men derom kan der dog ingen Tvivl herre, at idet Loven af 6te Juli 1867 gav Regjeringen Bemyndigelse til inden en vis Tidsfrist at slutte en Overenskomst med Kjøbenhavns Commune om Salg af Fæstningsarealet, var det ogsaa Lovgivningsmagtens Dnske og Villie, at Regjeringen alvorlig skulde arbejde hen til et saadant Salg. Forfæstelsen af det ovenfor omtalte Forflag, hvorefter Rigsdagens Sanction skulde indhentes paa Afhændelsen, viser dette tydelig. I et og andet Punkt er det jo muligt, at der kunde være opnaaet lidt Mere, men det er Fleertallets Opfattelse, at Overenskomsten som Heelhed ikke er ufordeel-